Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Vår dato:	Vår ref:
14.08.2020	2020/3864
Dykkar dato:	Dykkar ref:

VALLDAL OG FJØRÅ BEITELAG SA

6210 VALLDAL

Saksbehandlar, innvalstelefon

Andreas Sandnes Granli, 71 25 84 27

Iverksetting av fellingsløyve på skadegjerande jerv i Fjord kommune

Fylkesmannen viser til e-post frå Valldal og Fjørå beitelag i Fjord kommune 12. og 13. august 2020 der det blei søkt om fellingsløyve på skadegjerande jerv.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 13, gir Fylkesmannen i Møre og Romsdal Valldal og Fjørå beitelag løyve til felling av ein jerv i tidsrommet frå og med 14.08.2020 fram til 24.08.2020 kl 10.00.

Fellingsløyvet gjeld innanfor Fjord kommune sin del av Reinheimen. Det er gitt vilkår om at fellingsforsøk skal konsentrerast til nærområde til der jerven har tatt sau. Fylkesmannen har lagt særleg vekt på tidspunktet for skaden og talet på beitedyr i området og at vekstsesongen er påvirka av sein vår. Skadene vert og sett i samanheng med skadane i tilgrensande beiteområde i Rauma kommune. Fellingsløyvet er gitt for å hindre vidare skade på sau.

Nærare vilkår følgjer av dette brevet. Valldal og Fjørå beitelag har ansvaret for fellingsforsøket.

Bakgrunn

Beitelaget søker om fellingsløyve på ein jerv i området til Valldal og Fjørå beitelag etter jerveskade på tre lam over ein kort tidsperiode. Tilsynet har hatt oppsyn med sauen og har ved hjelp av fargeflagg på søyene fått ein grov oversikt over lammetap/manglande lam, tilsynet har avdekt at det manglar 5 lam frå fargemerkte søyer. Det er i tillegg registrert skade på sau og lam i tilgrensande beiteområde i Rauma kommune. I Rauma er det og registrert manglande lam på Slettafjellet og det vert rapportert om at tilsynet finn restar av lam inne ved Børrevatnet, Hesteskoen og i Grøndalen. Dette sett i samanheng med tidligare års skadehistorikk gjer det rett å gjere eit forsøk på å avgrense skadane ved å felle jerv.

Juridisk grunnlag for avgjerda

Det rettslege grunnlaget for avgjerda er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 andre ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jfr §§ 1 og 13.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):
Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk
(...)
b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
(...)
Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):
Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til
a. områdets betydning som beitemark
b. skadenes omfang og utvikling
c. potensialet for fremtidige skader
d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak av 26. mai 2020 i sak 18/20 fastsatt en kvote på 5 betinga skadefellingsløyve på jerv i region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) frå 1. juni 2020 – 15. februar 2021. I vedtaket står det mellom anna følgjande om skadefelling av jerv:

Bestanden ligger over bestandsmålet per i dag (tre års gjennomsnittet er 14 ynglinger). Terskelen for å tillate felling av skadegjørende jerv bør være lav i prioriterte beiteområder og i kalvingsland for tamrein.

Fylkesmannen si vurdering

Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt på lang sikt og at artane skal kunne forekome i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggast til grunn som retningsliner ved offentleg myndigheitsutøving. Offentlege vedtak som kan påverke naturmangfaldet skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf. § 8.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er i rovviltforskrifta § 3 fastsatt til 39 årlege ynglingar. Bestandsmålet er vidare fordelt på fem av åtte forvaltningsregionar for rovvilt, jf. rovviltforskrifta § 4. I rovviltregion 6 er det mål om 10 årlege ynglingar. Dei fylkesvise bestandsmåla går fram av forvaltningsplanen, og er i Møre og Romsdal på 3 tre årlege ynglingar i Sunndalsfjella og Reinheimen.

Gjennom statusrapportar frå Rovdata og informasjon frå det nasjonale overvakingsprogrammet for rovvilt har vi god kunnskap om jervebestanden og den samla belastninga jervebestanden er utsett for, jf. naturmangfaldlova §§ 8 og 10. Føre var-prinsippet i § 9 vert difor tillagt lita vekt i denne saka.
Førebelse tal frå Rovdata viser at det hittil er 19 dokumenterte eller antatte ynglingar av jerv i region 6. Seks av desse er registrert i Møre og Romsdal. Tre av ynglingane er i område som i forvaltningsplanen er prioritert for beitebruk. Ut over nokre påkjørslar og predasjon, skjer avgangen av jerv hovudsakleg gjennom lisensfelling og skadefelling.

Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovviltregion 6, der det er mål om å ha jerv i den delen av fylket som denne saka gjeld. Målet for tal ynglingar innafor dette området i Møre og Romsdal er 3, og det er påvist 3 ynglingar i år.

Rovviltnemnda har for den kommande lisensfellingsperioden fastsett ei kvote på 2 jervar for forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Ei eventuell felling av jerv som skadedyr før lisensjakta startar 10. september vil føre til tilsvarande fråtrekk i kvota for lisensfellingsperioden.

Erfaringane frå lisensfellingsperioden og frå forsøk på felling av skadegjerande jerv i beitesesongen viser at det er vesentleg større uttelling i forhold til tildelt kvote under lisensfellinga enn det som er tilfelle ved forsøk på felling av skadegjerande jerv i beitesesongen. Fylkesmannen legg difor til grunn at fellingsløyve på ein skadegjerande jerv i forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal ikkje vil verke inn på overlevinga til den sørvestlege jervebestanden i Norge.

Skadefelling er eit verkemiddel for å løyse ein akutt skadesituasjon i eit område. Løyve til skadefelling er difor knytt til bestemte skadesituasjonar, og vert avgrensa i tid og rom.

Felling kan kun iverksetjast om det ikkje finst andre tilfredsstillande løysingar ut frå prinsippet om geografisk differensiert forvaltnings jf. rovviltforskrifta § 9. Fylkesmannen skal ved vurdering av iverksetting av fellingsløyve gjere ei særleg vurdering av den konkrete situasjonen opp mot følgjande fire kriterium; området si betydning som beitemark, omfang og utvikling av skadane, potensialet for framtidige skader, og mogelegheita for å gjennomføre førebyggande tiltak. Ved iverksetting av fellingsløyve skal fellingsforsøket vere retta mot bestemte individ av rovviltarten.

Det er påvist at jerven i år har starta å valde skade på sau i eit område der det tradisjonelt har vore problem med jerveskade i fleire buskapar. Det er og registrert skade i tilgrensande beiteområde i nabo kommunen. Med bakgrunn i den dokumenterte jerveskaden, ventar vi at det vil bli oppstå ytterlegare tap til jerv i desse beiteområda dei komande vekene. Iverksetjing av tidleg nedsanking som skadeførebyggande tiltak er mindre aktuelt som tiltak så tidleg i sesongen, og vil berre vere ei nødløysing dersom tapa blir ekstra store framover hausten og andre verkemiddel ikkje kan ventast å ha effekt.

Sjølv om det er vanskeleg å lukkast med felling av jerv på barmark, finn vi at den skadesituasjonen som har starta opp gjer at det er rett å prøve å felle jerv tett på der det er funne kadaver i år.

Vedtak
Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1, 3, 9 og 13 i rovviltforskrifta av 18.03. 2005, samt vedtak fatta av Rovviltnemnda for region 6 den 26. mai 2020 i sak 18/20, gir Fylkesmannen Valldal og Fjørå beitelag fellingsløyve på ein (1) skadegjerande jerv.

Følgjande vilkår er knytt til iverksetjing av fellingsløyvet:
1. Fellingsløyvet gjeld frå 14.08.2020 til 24.08.2020 kl 10.00.
2. Fellingsløyvet gjeld innafor Fjord kommune sin del av Reinheimen. Fellingsforsøket skal gjennomførast tett på der det er dokumentert at jerven har valda skade i år.
3. Jervetispe i følgje med ungar er unnateke frå fellingsløyvet.
4. Fellingsløyvet vert gitt til Valldal og Fjørå beitelag.
5. Fellingsleiar og medlemmer i fellingslaget skal meldes inn til Fylkesmannen før fellingsførsøket kan iverksetjast.
6. Fellingsleiar er ansvarleg for at alle som tek del i fellingsforsøket er kjent med vilkåra i dette vedtaket.
7. Fellingsleiar og deltakarane i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøve for bruk av rifle til storviltjakt i 2019 eller 2020. Dei skal òg vere registrerte som lisensjegerar, jf. Forskrift om utøving av jakt, felling og fangst, av 22. mars 2002, §§ 13 og 14.
8. Det skal berre nyttast våpen og ammunisjon som tilfredsstiller krava til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt, felling og fangst.
9. Felling eller forsøk på felling skal umiddelbart meldast til Fylkesmannen på mobilnummer 90 92 60 16 og til Statens naturoppsyn.
10. Dersom jerv vert skadeskoten pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for å avlive dyret snarast mogeleg. Skyttar pliktar å forvisse seg om påskote dyr er truffe eller ikkje. Ved

skadeskyting skal skyttar utan opphald underrette Fylkesmannen og næraste politimynde (tlf: 02800). Fylkesmannen avgjer vidare gjennomføring og avslutting av ettersøk. Dei som har deltatt i fellingsforsøket skal bistå forvaltningsmynde eller politimynde i det vidare ettersøket.

11. Jerv felt i medhald av dette løyvet er viltfondet sin eigedom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger vise fram felt dyr for SNO for kontroll og prøvetaking så snart som råd etter felling. Jeger skal kunne påvise fellingsstad dersom SNO, politi eller Fylkesmannen ber om det.
12. Felling og forsøk på felling etter dette løyvet kan gjennomførast uavhengig av grunneigar sin jaktrett, jf. viltloven § 35.

Klage
Dette vedtaket kan påklagast innan 3 veker etter at melding om vedtaket er motteke eller gjort tilgjengeleg i Miljøvedtaksregisteret; jf. forvaltningslova kap. IV, §§ 28 og 29. Ei eventuell klage bør grunngivast og skal stilast til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim, men sendast til Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde.

Alle vedtak som gjeld felling av freda rovvilt blir gjort tilgjengeleg på www.miljovedtak.no. Ein kvar kan fortløpande følgje med på vedtak som gjeld felling av freda rovvilt, ved å abonnere på vedtaka (epostvarsling).

Med helsing

Bjarne Otnes (e.f.) fagleiar	Andreas Sandnes Granli rådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Tone Grønningsæter	**Grønningsæter 116**	**6210**	**VALLDAL**
Fjord kommune	**Olavsgata 10**	**6210**	**VALLDAL**
SNO v/Miljødirektoratet	**Postboks 5672 Torgarden**	**7485**	**TRONDHEIM**